

اداره دهنه : — آئونه لری بو

نسخه ایله یعنی ۹ نجی جلدک ختامیه

بتمکده اولان آئونه لریمیزک وقت کچیر.

مکسزین آئونه لری یگیلتمه لری رجایلدوز.

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی

مدیری : آق جوره اوغلی یوسف

۱۳۳۱ صای ۲۶ ۲۰ شباط ۱۳۳۱ میل ۵ جلد ۹ صای ۱۰۴

اقتصاديات مجموعهسى [۱]

X

كنج تورك انقلابىك همان ايرتسى كوني، كچن دور كنجلكنىك اقتصاديات،
اجتماعيات و فلسفه ساحه لرندە استادى سايلدىش اوچ كنج عالم طرفدن تاسيس
ايدىلن قالين بر مجموعه، «علوم اقتصاديه واجتماعيه مجموعهسى» انتشار ايتىلدى .
كچن دورك كنجلكى ليرالدى: بالآخره كنج توركلكك الكبارلاق ماليه ناظرى
اولاجق محمد جاويد بك ليرال مكتبه على الخصوص فرانسىزول لوروا بوليويه
كورە «علم اقتصاد» نى اوقوتىش و يازمىشى، فيلسوف رضا توفيق بك، «دوكتە
قارسى فردە» مؤلفى انگليز متفكر شېرى سپەنسرك بك حرمىكار بر تليدى ايدى .
احمد شبيب مرحوم «معالملرندە» و فكر لرندە دها مقتطف اولمىش برار يته
ليرالدى . ذاتا اهر اوچ مؤسسك امضاسيله چيقان مقدمه و پروگرام مقاله سندە افكار
اساسيه لر نى بيان ايدەرك ديورلردى كە: مسلكىز هر دورلو اعتراضه رغماً اعترافه
علناً و صراحةً اعترافه مجبور زكە سربستى مبادله سياست علميه سى اوله جقدر .
سربستى مبادله ، بين الملل تجارتك حوائل و موانعدن آزاده اوله رق اجراسى
برجه بر قاعده اساسيه اقتصاديه در، مادتا بر قانوندر . بوقانون مدافعه ايدە جكز .
«علوم اقتصاديه واجتماعيه مجموعهسى» بالكز نظرياتله قاليه جق، اوندە «مؤسسات
مهمه اعتباريه و تجاريه مركز، آنونيم شركتلىرىك احوالى ده، نظر دقتدن اوزاق
بولونه جق، «مسائل اقتصاديه حقندە مجلس اعيان و مبعوثانده جريان ايدە جك
مذاكراتك، تعقيب اوله جق مسلكك زبده سى، تنقيداتيله برلكدە، ايضاح
اوله جق» ايدى . بك صيق، بك دولو اولان بو مجموعه نك مؤسس و محررلىرى
اقتصاديات واجتماعياتك، هندسه و كيميا كى مطلق قانونلرى بولونان شىئى، غير

[۱] مفته ده بر دفعه بازار ايرتسى كرنى چيقيور . . . بوبوك فورمە - ايلك سايسى ۱۶
صحيفه . . . مديرى : جلال سامر بك . . . اداره خانه : استانبول ، سلطان حمى ، مقوليان
خان . . . هر سايسى ۳ غروش . ايلك سايسندە تورككە ، فرانزجه ، آلمانجه مقاله و خبرلر
وار . . . مجموعه يه يازاجق ذاتلر ايستە سنده مملكت زده علوم اقتصاديه و ماليه ده شهرت
قرانان ذواتك همان جمله سذك اسملرىنى اوقويورۇ .

ملی، مجرد بر علم اولدیغنه مومن ایدیلر. لیستک ملی اقتصادینه، شبهه یوق که، قورقوله حق بر رفض واعتزال صورتیه باقارلردی.

لیکن او زماندن، ۱۳۲۴ سنه سی سوکارندن بو کونه قدر نه چوق صولر آقدی.. ملی فکر هر گوشه یه نفوذ ایتدی، ملیت جریانی هر طرفی قابلاادی. ۱۳۳۱ سنه سی نهایتلرنده فون لیستک ملی اقتصاد اساسلری کندینه مبدأ اتخاذ ایدرله «اقتصادیات مجموعه سی» نك چیقدیغی کور یورز. وایلك نسخه سنده مالیه نظارتی مستشارینک آشاغی یوقاری اصول حمایه یه مستدل و لوب، انه درزیک ناظر یله برلکده مجلس مبعوتاندن کچیرمه یه موفق اولدیغی یکی «گرك تعرفه لری» ندن باحث مقاله سنی و تجارت وزراعت ناظرینک ینه ملی اقتصادک حمایه سنه متوجه اجراءات و تشبثاتنه دأثر مجموعه مدیرینه ویردیگی ملاقاتی اوقویورز.

اقتصادیات ساحه فکر یسند و دولتک امور اقتصادیه سنی تدویر ایدنلرده شاهدی اولدیغمر بوتکامل، ملیت اساسی اوزرینه قورولان «تورک یوردی» نی البته چوق سویندیریور.

«اقتصادیات مجموعه سی» نك مسلکنی کوسترن مقاله نك یالکز، برلوحه سنی اوقومق، مسلکنی آکلامه یه کافیدر: «ملی اقتصاده دوغری»، «اقتصادیات مجموعه سی» حرکات ملیه مزك، اقتصاد زمینده تجلیس دیمکدر. دها زاده وضوح ایچون مسلک مقاله سنک بر قاج سطرینی آشاغی یه نقل ایدیورز:

«بزاوول اسرده متادی لفر یانزله اقتصادیات ایچون هر نوع ترقینک اسر اساسی اولان علاقه عمومی یی اولاندیرمه چالیشه حمز. علاقه عمومی حاصل اولدقنصکره بوکا آز چوق علاقه دار اولان دیگر ملی مؤسسه لرده حرکت کایر وایلی یه دوغرو عمومی بر جریان باشلار.

مجموعه سنه ستونلرنده کال اهتمام ایله ملی اقتصادک علمی اساسلری آراشدیریله جقدور. گرك مملکتزده وگرك آوروپاده تورکینانک احوال اقتصادیه سیله اوغراشان ارباب تدقیقه سراجمت ایدلرک واقفانه یازیلر استحصال اولنه حق و بو صورتله مختلف فکر و نظریه لره میدان علنیته چیقمه سنه وسیله احضار ایدلش اوله جقدور.

مجموعه سنک اهم وظایقندری ده وزراعت، تجارت و مینایه مزك حقیقی حال حاضرینی معلومک احصایه و بونلره مستند مطالعات و استدلالات ایله میدان چیقارمقدن هبارتدر. تمجده

طوهر و آدم آتقی ایچون اول اصرده موجودی لایقیه بیلک لازمدیر . اصلاح ایچون نقصانی بیلک ، تدایو ایچون خدشه لئی تشخیص ایتمک لصل ضروری ایسه اقتصاد یانده ترقی و تعالی ایچون ده اول اصرده حال حاضری کشف و تمیین ایقلیدر . ملی اقتصاد ایچون ممکن درجه ده چالیشقه برابر مملکت سازه نک احوال اقتصادی سنده بالطبع لایقید قالمایز . چونکه هر مملکت ده اولدیی کی بزده ده - حق بالخاصه بزده - حیات اقتصادی نک اک مهم اساسلرندن بری ده خارجه مبادلاتدن عبارتدر .

مجموعه سنده احوال اقتصادی بالکیز نظری دکل مملی نقطه نظر دنده تعقیب اولنه جقدر . مثلاً محصولات ملیه من ایچون اکائی واک موافق مخرجلر آراشدیر یله جینی کی بوخرجلر ده محصولات مزه رواج تأمین ایتمک ایچون نه کی واسطه لره ، نه کی تدبیر لره توسل ایتمک ایجاب ایتمک کی ده میدانده چیقارمغه چالیشم جعفر .

برلی ویا اجنبی ، مملکت سنده ابراز فعالیت ایتمکده اولان بانقهرک ، قاریقه لره ، بیوک تجارتخانه لره ، آنونیم شرکت لره ، تراموای ، شندوفر کی مؤسسات نافه نک احوال و معاملات دائمی صورتده تعقیب اولنه جتی و بو بایدده علاقه دارلر تنورینه چالیشیله جقدر . مجالس تقریبه سته ، تجارت ذراعت و نافه نظارتلرینک ، ولایات مجالس عمومیه سته ، تجارت اوطلریمزک وسائر دوائر رسمیه نک اقتصاد یانه متعلق مقررات و تدابیرینی برر برر نظر تدقیق دل یکیره جکیز .

صنوف تجاریه سته حقوق و منافعی مدافعه ایتمک و آمال و مطالبه تر جان اولمه چالیشم جفر . مسک مقاله سنده «ملتک مشتهک منافع مادیه سته شمولی برحاله کله سیجونی» «شمدی یه قدر یک آز همت صرف اولنمش» اولدینی تأسفله بیان اولتور . بو طوغریدر ، آز همت صرف اولونمشدر . لکن هیچ همت صرف اولونماش دکلدر : قلاسیق ولیبرال اقتصاد ، استانبولک مالی مکتبلرنده اوخانیس اقدیلر و پورتقال پاشالره حکمران ایکن ، بر کنج شمال تورکی آفیکیت اوغلی موسی افندی ، عسکری بیطر مکتبنده اوقوتدینی و سوکره دن کتاب حالنده ده باصدیردینی (علم ثروت) ی ایله فون لیستک نظریه لری مدافعه یه جسارت ایتمشدی ، حتی (اصول حمایه و آزادیکی تجارت) دیه ده بر رساله بازارق سربستی تجارتک محاذیرینی بوندن یکریمی اوتوز سنه اول ، هرکه آکلامه یه چالیشمشدی . محمد جاوید یک افندی ، بویوک (علم اقتصاد) کتابک مقدمه سنده بو کوجولک رساله نک نظریاتی رد ایتمکله برابر موسی افندینک اسمنی ذکر ایتمک قدر شناسلغنده بولونمقده در . انقلابی متعاقب ، حسن حامد ، حسن تحسین و م . زهدی بکلرله شارل ژیددن ترجمه ایتدکاری «علم اقتصاد درسلی» ده صرف

لیبرال اساسلره طاسلانم یوردی، زید، قلاسیق مقتصدی لایخی صایمپان، نظریه لرین تنقید ایدن محررلردندر. له نون سهی، باستیا لوورو آبولیونک تحکمندن قورتولوب مختلف مسلکلی قارشیلان شیرمق و مملکتیز احوالی کوزده طوته رق نتایج اقتصادی الده اتمیه چالیشمق ایسته ینلر، بالآخره مالیه مکتبند طویلانمشلردی.

مالیه مکتبک تدریساتنده، تشریاتنده اورتودوقس بر لیبرالک، اصلا کورنمه مکده ایدی. خواجهلر ایچنده، ملی اقتصاد مروجی آلمانلری اوقویانلر، آکلایانلر و تدریسی ایدنلر واردی. مدیری تماماً ملی اقتصاد طرفداری ایدی. اوت بونلر علمی تدقیقات و تفحصات ایله ملی اقتصادک اساسلری تعیین ایتدیلر. لکن تعیین اتمیه چالیشدیلر. و ذاتاً یوکی عظیم ایشلر، او یله ایی ییلده میدانه چیقه بیلیرمی؟

«تورک یوردی» براختصاص مجموعه سی دکلدنر. بونکله برابر، (ملی حرت) ده (ملی اقتصاد) ک مهم موقی اولدیغی یلک ای مدرک اولدیغدن، اوده آلدن کلدیکی قدر، یرینک مساعده ایتدیکی درجه ده غایه سی ملیت اولمق اوزره، مقاله لر نشر ایتکدن کیری قالمادی. فقط هیچ بروقتده براختصاص مجموعه سنک بوشلغی دولدر امازدی. (اقتصادیات مجموعه سی) انشاب، اوبوشلغی دولدره جقدر. کندیسنه اوزون عمر و موفقیتلی مساعی تمنی و مؤسسلیغی ده صمیمیتله تبریک ایدیورز.

X

سی

تورکله شونی

ولی عظیم سلطنت حضرتلرینه شهزاده ابریمزه شاهه ربرلمرسی. — ولی عهد سلطنت دولتلو نجابتلو وحیدالدین افندی حضرتلرله، شهزاده عبدالحمید وسیف الدین افندیلر حضراتنه فوق العاده آلتون «دوناغا مدالیه سی» ویریلشدر.

ماهار قاراشلریمز. — اسکی قارداشلریمز، یکی دوستلریمز و سلاح آرقاداشلریمز اولان ماجارلرک، تورکله کورده بکلری صمیمیتلرینک کیتدکجه ده بارز بر شکل آلفده